

Pædagogisk vejledning

Denne pædagogiske vejledning til romanen "Rod i tiden" af Esther Rützon, fra forlaget Gyldendal er tænkt som et samarbejde mellem faget dansk og historie. Vejledningen kan selvfølgelig også anvendes uden af faget historie inddrages.

Arbejdet med den pædagogiske vejledning lægger i høj grad op til projektarbejdsformen, hvor eleverne i grupper, efter at have læst romanen går i dybden med de forskellige historiske perioder og personer vi møder i romanen.

Faghæfte 48, IT og mediekompetencer i folkeskolen, er inddraget i denne vejledning. De fire hovedtemaer, informationssøgning og – indsamling, analyse, produktion og formidling samt kommunikation, videndeling og samarbejde er anvendt i den del hvor eleverne selvstændigt skal arbejde med deres projekter. Og specielt inden for egen produktion af et produkt der skal bruges ved deres fremlæggelser.

Fremlæggelserne af elevarbejdet kan med fordel inddrage applikationer som "Book Creator" og "Stop Motion" samt programmet Prezi.

Det anbefales at man samtidig med arbejdet med roman booker ”Tidslinje tæppe” ved CFU for i højere grad at synliggøre de forskellige historiske tider der skildres i romanen.

Sara Sejrschild Rejsenhus. Pæd. konsulent

Før læsningen

Eleverne skal have kendskab til Dronningens Gobeliner. Derfor vil det anbefales at det sidste kapitel "Om Dronningens Gobeliner" side 185-186, læses først.

www.dronningensgobeliner.dk er en flot hjemmeside der er overblik over tæppernes tilblivelse og hvilken tidsbillede af Danmarkshistorien de fortæller om. Her kan der også findes opgaver der kan være relevante i forhold til faget historie. Lad eleverne gå ind på siden og blive inspireret til det videre arbejde og lad dem svare på følgende spørgsmål:

Hvad er en Gobelin?

Hvem har lavet Dronningens Gobeliner?

Dronningens Gobeliner (Bilag A)

I romanen (side 8) introduceres hovedpersonerne for begrebet tidslomme. F.eks er der et billede af Dronning Margrethe på runestenen i Vikingetiden!

Se på Gobelinerne på Bilag A og se hvor mange tidshuller kan i finde?

Find derefter selv et billede af en gobeliner, og gå på opdagelse efter tidshuller.

Romanens opbygning i tid

Hullet i tiden (Nutid)

Ældre enevælde (1650-1750)

Vikingetid (750-1050)

Ældre middelalder (1100-1241)

Yngre middelalder (1250-1450)

Reformationen (1450-1570)

Adelsvældet (1570-1650)

Ældre enevælde (1650-1750)

Yngre enevælde (1750-1830)

Ældre Glyksborgere (1830-1901)

Under læsningen

Klassen skal placere de historiske begivenheder, som romanens hovedpersoner Anna og Emir bliver en del af, på en fælles tidslinje i klassen.

Gæt et ord (Bilag B)

Dette bilag kan bruges i det mundtlige arbejde. Forklar hvad det ord betyder, der står på kortet.

Disse specielle ord, er alle taget fra romanen. Ordene kan kaldes for, Wikipedia ord, da man ikke umiddelbart kender en forklaring på ordet men må hente hjælp andre steder. Ordene kan fremhæves i en ramme – og være lektie til den efterfølgende time, hvor de fælles forklaringer skrives rundt om ordet. Derved får klassen lavet der egen fælles ordbog, deres egen wikipedia opslagsværk, til netop roman ”Rod i tiden”.

Collaborativ læring (Bilag C)

Forklar hvad denne ting, enten en fysisk ting eller et billede af et redskab eller lign. er blevet brugt til. Brug tankerne bag collaborativ læring og få faglig skrivning ind i undervisningen.

Efter læsningen

Fælles for alle

Kong Christian stod ved højen mast (**Bilag D**)

Læs teksten. Hvilken del af danmarkshistorien referer denne sang til.
”Oversæt” den til et sprog vi ville bruge i dag.

Gruppearbejde

Eleverne skal, i samråd med læreren, vælge et af nedenstående emner at arbejde med. Arbejdet tager sit afsæt i Faghæfte 48, og indeholde nedenstående fokusområder

- Informationssøgning og -indsamling
- Analyse
- Produktion og formidling
- Kommunikation, videndeling og samarbejde

Arbejdet i grupperne kan indeholde følgende punkter:

- 1) Fakta om tiden.
- 2) Hvordan var det at være barn på denne tid (dokumenters evt. igennem materialet ”Barn i historien”).
- 3) Find et billede fra den tid eller den person I arbejder med og beskriv billedet.
- 4) Skriv en kort fortælling om hvad du/I oplevede, da du ved et tilfælde fandt et ormehul og kom ind i netop Jeres tid.
- 5) Produktet fremlægges for de andre i et digitalt format.

Bilag A

Bilag B

Hvad du tror et ormehul er?	Hvad er et våben-skjold?	Hvad kan en bue-skytte?	Hvem bor i et kloster?
Hvad er en kofte?	Hvad betyder det at erobre?	Hvad er en adelsmand?	Hvad er en husar?
Giv et bud på hvad vitaliebrødre er?	Hvad er et enevælde er ?	Hvad er et ildsted?	Hvad betyder våbenhvile?
Hvad er kachotten?	Hvad er en tids-lomme?	Hvad kendetegner en viking?	Hvad er et søslag?
Hvad er en belejring?	Hvad er en drosche?	Hvad er et kammer?	Hvad laver en matros?

Bilag C

Collaborativ læring sker når en gruppe af elever arbejder sammen om at søge efter forståelse, mening, eller løsninger. Eleverne skal skabe en læring sammen.

1. Observer og beskriv	2. Min teori om formålet	3. Tro og tvivl	4. Spørgsmål og svar

Felt 1 og 2 udfylder eleven selv.
Felt 3 udfyldes af en fra gruppen.
Felt 4 udfyldes af eleven selv.

Bilag D

"Kong Christian stod ved højen Mast" af Johannes Ewald 1779

Kong Christjan stoed ved høien Mast,
I Røg og Damp.
Hans Væрге¹ hamrede saa fast,
At Gothens Hielm og Hierne brast.
Da sank hvert fiendtligt Speil² og Mast
I Røg og Damp.
Flye, skreg de, flye, hvad flygte kan!
Hvo staaer for Danmarks Christian
I Kamp?

Niels Juel gav Agt paa Stormens Brag.
Nu er det Tid.
Han heysede det røde Flag,
Og slog paa Fienden Slag i Slag.
Da skreg de høit blant Stormens Brag:
Nu er det Tid.
Flye, skreg de, hver, som veed et Skiul!
Hvo kan bestaae for Danmarks Juel
I Strid?

O Nordhav, Glimt af Vessel³ brød
Din mørke Skye.
Da tyede Kiemper til dit Skiød;
Thi med ham lynte Skrek og Død.
Fra Vallen⁴ hørtes Vraal, som brød
Den tykke Skye.
Fra Danmark lyner Tordenskiold;
Hver give sig i Himlens Vold,
Og flye!

Du Danskes Vei til Roes og Magt,
Sortladne Hav!
Modtag din Ven, som uforsagt,

¹ (forsvars) våben

² Skibenes agterspejl

³ Peter Wessel, Tordenskjold

⁴ slagmarken

Tør møde Faren med Foragt,
Saa stolt, som du, mod Stormens Magt,
Sortladne Hav!
Og rask igiennem Larm og Spil,
Og Kamp og Seier fører mig til
Min Grav.